Ruskavere (pärast Saare mõisa külge liidetud) mõisa Harju-Viru õiguse põhjal Jakob Scytt'ile annab, kelle poeg need kuningliku loaga 1641. a. Johann Schaumann'ile, pärastisele Greifenspeer'ile 12 600 taalri eest müüb. Saare mõisa redutseeritakse 1685. a. ja antakse tagasi 1712. a. Naispärijate kaudu saab mõisa v. Bock'ide ja hiljemini, 1823. a., krahv Mannteuffel'ite perekonna omanduseks. Saare mõisa, mis asub Peterburi-Riia maantee ääres, äratas tähelepanu eriti 18. aastasajal oma ilusate ehitustega ja hästi korraldatud aiaga; oli tol ajal sagedasti tähtsate reisijate peatuspaigaks. Võõrandatud ja tükeldatud 1922. a.

Vara mõisa (saksa k. Warrol) asub kirikust 14.9 km kagu pool. Orduajal omas mõisat Zoege, rootsi ajal v. Tiesenhausen'i perekond. Naispärijate kaudu saab mõisa varssi Wrangell'i ja hiljemini, 1836. a., v. Sievers'i perekonnale. Võõrandati ja jagati väikekohtadeks 1921. a.

Kaiavere mõisa (saksa k. Kayafer), 4.1 km lõuna pool kirikut. Kuulub 15. aastasajal Engdes'i, 16. aastasaja alul Luggenhuseni perekonnale, saab hiljemini Tartu nunnakloostri omanduseks. Poola ajal peab mõisat v. Wolsky; maakoha valdamise järel Rootsi vägede poolt omandab selle v. Wrangell. Mõisa omanikud vahetuvad pärastpoole väga tihti — kuni läinud aastasaja teise pooleni, mil v. Richter'id mõisa oma kätte võtavad. Võõrandati maaseaduse põhjal Eesti Vabariigi poolt ja tükeldati 1922. a.

Kaiavere mõisa päralt oli ka Maarja-Magdaleena kiriku patronaadi-õigus.

Jõe mõisa (saksa k. Jägel), 8.5 km kirikust kirde pool. Kuulus 16. aastasajal Wrangell'itele, läheb hiljemini ostu ja pärimise teel ühe perekonna käest teise kätte: omanikeks on järgemööda v. Stackelberg'i, v. Bock'i, v. Rosenkampff'i, v. Bock'i perekond. 1807. a. saavad mõisa omale Saare mõisa krahv Mannteuffel'id, kellelt mõisa Eesti Vabariigi ajal maaseaduse põhjal võõrandati.

Kudina mõisa (saksa k. Kudding) on kirikust 7.4 km põhjaloodes. Varemal ajal tunti Kudinat saksa keeles Rokuka, Karstiferi ning Luggenhuseni nime all. On arvatud, et mõisa kuulus enne Kaiavere külge. 1600. a. saab Kudina omale Jost Taube, kelle järeltulijailt mõisa 1707. a. ostuteel Jõe mõisa omaniku v. Stackelberg'i kätte läheb. Selle poeg müüb Kudina v. Rosenkampff'ile. Viimaselt ostab mõisa 110 000 rubla eest v. Bock 1787. a. Hiljemini läheb mõisa naispärijate kaudu Mannteuffel'ite perekonnale. Võõrandati maaseaduse põhjal ja tükeldati 1921. a.

Kirikud, palvemajad, surnuaiad. Maarja-Magdaleena (varemal ajal saksa keeli Neuenkirchen ja St. Marien) kirikut (78. joon.) nimetatakse esimest korda 1380. a., kuid ta on vististi juba varemini ehitatud. Sõdade ajal 16. aastasaja lõpul kannatab kirik raskesti, nii et ta 1642. a. uuesti tuleb ehitada. Põhjasõja ajal jääb kirik hävitamata, kuigi parandused pärast sõda tarvilikud, enne kui kirik enam-vähem